

Proletari din toate țările, uniți-vă!
La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Român fii gata!

Scinteia pionierului

ORGANUL COMITETULUI CENTRAL AL UNIUNII Tineretului Muncitoresc

Anul VIII nr. 14 (574) * sâmbătă 16 febr. 1957 * 4 pag. 15 bani

Azi 16 februarie 1957, se împlinesc
24 de ani de la luptele eroice ale muncitorilor cefești de la Grivița.

CRAVATA DE PIONIER, PĂRTICICĂ DIN STEAGUL ROȘU

De nenumărate ori am auzit zicându-se că pionierii de la Școala 173 din București au multe tradiții frumoase în unitatea lor, că ei ar fi cei mai buni prieteni ai utemiștilor de la Grivița Roșie. E adevărat! De acest lucru m-am convins și eu, mai ales atunci când am răsfoit...

Documentele unității

Da, există în școală un caiet cu scoarțe groase, pe care pionierii îl socotesc cel mai prețios document al lor. În paginile lui e zugrăvită toată istoria unității. E o adevărată plăcere să-l citești. Cuprinde atâtea acțiuni interesante... L-am răsfoit și eu. Privirile mi s-au oprit asupra unei pagini. Am început să citesc.Astăzi colectivul de conducere al unității noastre a luat o hotărâre importantă. Începând din anul acesta, în fiecare an, în ziua de 16 fe-

bruarie cel mai bun școlar vor fi primiți în rândurile organizației de pionieri pe locul unde în 1933 au fost uciși de gloanțele călailor cei mai devotați cefești ai Griviței. În acest an, la 16 februarie, va fi primită în rândurile pionierilor eleva Sanda Pop, cea mai bună elevă a clasei a III-a B...".

În colțul din dreapta filei am citit: „25 ianuarie 1954“. Am răsfoit mai departe. În paginile următoare am întâlnit și numele școlărițelor care au primit cravata roșie la 16 februarie 1955, ale celor care au fost primite în rândurile organizației de pionieri la 16 februarie 1956.

Un lucru mi-a atras însă atenția. Aproape, nu exista pagină în care să nu fie scrise măcar câteva rânduri despre utemiștii de la Grivița. Iată, de pildă, ce era notat la 15 februarie 1956.

„...Stăm și noi și ne întrebăm: de unde or fi știut prietenii noștri de la Grivița că nu avem suporturi pentru drapele? Când i-am văzut cu suporturile în brațe, a fost o adevărată surpriză pentru noi. Ne-au adus și o insignă pionierească turnată în bronz și pinza roșie, pe care ne-au promis-o...“

Mi-am mai notat încă un

fragment pe care țin să vi-redau întocmai.

„5 ianuarie 1957. Mășți, artificii, serpentine, confeti, oriunde te uii numai risete și veselie. Azi e carnavalul frunțașilor la învățătură din unitatea noastră. L-au organizat utemiștii de la Grivița. În sala clubului se află un pom uriaș, împodobit cu o sumedenie de becuțe multicolore. Dar utemiștii?... Utemiștii dansează alături de noi...“

Și-n anul acesta...

cele mai bune școlărițe dintr-a III-a au fost primite în rândul organizației de pionieri tot la Grivița. Iar cravata roșie le-a fost înmănată tot de un muncitor care, în 1933, a luptat pe aceste locuri. Și-a-poi azi e tot 16 februarie. Dar nu-i o iarnă grea ca aceea din '33, ci parcă ar fi o adevărată zi de primăvară. Și astăzi a sunat sirena lui Roaită. Ea n-a îndemnat însă muncitorii la luptă ca atunci, în anii de mult apuși: a vestit azi cea mai frumoasă clipă din viața celor 5 eleve. Da, în șuierul sirenei, Dumitrescu Angela, Mateș Paula, Goagă Marilena, Opriș Mioara și Dumitrescu Maria au primit cravata roșie de pionier. Ce mult au așteptat ele această clipă..

Romeo DAN

LA 16 FEBRUARIE 1933 AU CĂZUT
ÎN ACEST LOC UCIIȘII MIJELEȘTE DE
GUVERNUL BURGHEZO-MOȘIERESC,
CARE LUPTAU SUB CONDUCEREA
PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN,
IMPOTRIVA REGIMULUI DE EXPLOATARE
CAPITALISTĂ IMPOTRIVA SUBJUGĂRII
TĂRII DE CĂTRE IMPERIALIZMUL
ANGLO-FRANCO-AMERICAN PENTRU
A CUCERI O VIAȚĂ MAI BUNĂ
POPORULUI MUNCITOR DELA
ORĂȘE ȘI ȚATE

GLORIE ETERNĂ EROILOR
ȘI MARTIRILOR CARE S'AU
JERTFIT ÎN LUPTĂ PENTRU
PACE, LIBERTATE ȘI BUNĂTĂREA
POPORULUI MUNCITOR.

INTERVIUL NOSTRU CU

Constantinescu
Constanta

rilor geografi. M-am m-
scris și eu aici.

— Voi, tinerii geografi,
cu ce vă ocupați?

— Am pornit să ne cunoaștem patria cu ajutorul „albumului de călătorie“. Cercelăm satele din jurul orașului Slatina și trecutul răscoalei din 1907 pe meleagurile noastre. Grupa de istorici va merge în satul Șerbănești să asculte spusele bătrînilor, participanți la răscoală. La vară, noi, geografil și istoricii, vom merge în excursie pe Dunăre și pe insula Adakaleh.

— Povestește-mi ceva și despre școlarii și pionierii mai mici, am rugat-o eu pe Constanța.

— La detașamentul clasei a III-a s-a învățat jocul „Băiatul ajută“. Acest băiat „minune“, care știe totul, îi ajută pe pionieri să-și organizeze cit mai bine activitatea în detașament. Pe cei dintr-a IV-a i-a invitat adeseori la bibliotecă să citească, să lege cărțile sau să le așeze în rafturi. În clasă, i-a îndemnat să repare băncile stricate și să ude

florile. Odată, pe adresa clasei a IV-a a sosit o scrisoare. Au citit-o: „Veniți cu sâniutele la ora 5 după amiază pe Dealul Viilor, dar fiți punctuali“. Iscălea „Băiatul ajută“. Când au ajuns în Dealul Viilor, „Băiatul ajută“ i-a sfătuit să organizeze un concurs de sâniute.

— Ce planuri de viitor aveți, Constanța? i-am luat eu vorba din gură.

— Ar fi multe de povestit. Încă din luna martie vom începe repetarea materiei pentru examene. Vom face și un „colț al examenelor“ Pe „Băiatul ajută“ o să-l trimitem să-i sfătuiască și pe cei dintr-a VI-a să se trezească din somn și să organizeze și ei activitate pionierească. O să ținem și o adunare interesantă cu tema: „Sint îndemnatice minile noastre?“ Brigada noastră artistică va pregăti festivalul pe care-l vom da în fața pionierilor din satul Adakaleh. Iată câteva din planurile noastre.

Ecaterina CHIRAN

FRUMOSA ESTI
PATRIA MEA

În lungul șir muntos al masivului Făgăraș se găsește și virful „Vinătoarea lui Buteanu“ (2508 m). Denumirea-i vine de la un legendar vânător de capre negre care se stabilise pe aceste meleaguri.

16 FEBRUARIE

Consfătuirea pe țară a instructorilor de pionieri fruntași și-a încheiat lucrările

„Sirena lui Roaită e glasul / Tișnit din durere și ură / Prin neguri și bezne purtată, / Prin viscol de sânge și zgură...”

Cuvintele cîntecului spun oricui povestea tragică și înălțătoare a aceluia an 1933, an scris în istorie cu singele muncitorimii ceferiste. Povestea își are începuturile în mizerie crîncenă, în foamete și șomaj. Vestitele „curbe de sacrificiu”... Cine n-a auzit de ele? Pentru muncitori, luau înfățișarea unor monștri nesătioși, care nu le lăsau în plicul de salariu decît cîtiva lei. Patronii făceau „economii” — pentru a scăpa de criza care-i amenința, tot pe spatele muncitorimii; pentru a pregăti războiul criminal împotriva Sovietelor; pentru a pregăti drum fascismului...

Mereu alte grupuri de muncitori erau concediați de la Grivița. Copiii le pierau de foame și de irig. Ne-maiputînd răbda, ceferiștii au încrucișat brațele și au declarat grevă, cerînd condiții omenești de viață și de muncă. Răspunsul? Delegații greviștilor au fost arestați. Și atunci a început lupta. Zorii cetoși ai lui 16 februarie i-au găsit pe cei de la Grivița baricadați în atelier. De pretutindeni îi pindeau, amenințătoare, țevile mitralierelor. Dar nu se temeau. Luptau pentru o cauză dreaptă, iar în fruntea lor erau comunistii.

...S-au frînt rîndurile muncitorilor sub secerea gloanțelor. A pierit ca un erou ucenicul Vasile Roaită încestat pe lanțul sirenei. Au urmat arestări, schingiuiri, condamnări grele. Dar singele luptătorilor de la Grivița nu s-a cheltuit în zadar. Eroismul și jertfa lor sînt pagină glorioasă în cartea de aur a luptelor duse de clasa muncitoare în frunte cu partidul ei. Luptele acestea, mina frățească a poporului sovietic, ne-au făurit viața nouă de azi

Și azi se aude la Grivița, în fiecare dimineață, glasul sirenei. Dar el cheamă la altă bătălie: pentru zidirea socialismului. Și azi ceferiștii sînt în primele rînduri ale luptei. Ziarele oglindesc mereu fapte ale lor: în luna ianuarie, mecanicii de locomotive din patria noastră, remorcînd trenuri cu tonaș sporit, au economisit 6.100 trenuri de marfă. Tot în ianuarie, mecanicii și fochiștii Direcției Regionale C.F.R.-Cluj au realizat economii la uleiuri și combustibil în valoare de 780.000 lei. Intre 1 și 10 februarie, muncitorii de la Depoul Oradea au depășit planul de reparare a locomotivelor cu 28%.

Dar ar trebui multe pagini să înșiri victoriile lor. Victoriile care cîntesc din plin amintirea eroilor din februarie 1933.

Vasile MANUCEANU

În semn de amintire, instructorii care au fost la întîlnirea cu academicianul Dr. C. I. Parhon, au finit să se fotografieze împreună cu dînsul.

O întîlnire prietenească

Maestrul Tudor Argezi este oaspetele instructorilor fruntași veniți la cea de a III-a consfătuire pe țară. Tovarășul Prunea, directorul Palatului pionierilor, îl prezintă pe scriitor:

— ...Cei 60 de ani...
— 76, ațiția am.
— Voiam să spun 60 de ani de activitate pe tărîm scriitoricesc.
— Adevărat, aceasta e vîrsta condeiului.
Pe nesimțite se înfiripă o discuție caldă și prietenească. Maestrul țace o clipă, apoi parcă răsfoiește cartea vîștii sale și-și amintește de vremuri îndepărtate, de 1907, de prietenii de luptă. Convorbirea devine din ce în ce mai vie. Instructorii de pionieri pun întrebări, povestesc despre viața satului, arată cît de mult prețuiesc creația autorului.

— În cartea dumneavoastră „1907” ce documente ați folosit?
— Nici un document. Eu însumi am trăit aceste vremuri. Cel mai viu document este cel sufletec.
La sfîrșit, maestrul a citit două din poeziile sale.

AI, MIHU

De vorbă cu Ștefan Lungu

Dacă ar fi să stai de vorbă cu Eroul Muncii Socialiste Ștefan Lungu, numai cîteva ceasuri, ai putea scrie o carte de vreo 300 de pagini. Aceasta pentru că ascultîndu-l, îți spune tot felul de întîmplări vesele și triste din munca sa de peste 20 de ani pe locomotivă.

Atmosfera în care a decurs întîlnirea dintre dînsul și instructorii fruntași invitați la consfătuirea pe țară, a fost prietenească. Instructorii au început să-i pună fel de fel de întrebări: de cînd este fruntaș în muncă, care a fost cea mai mare economie de combustibil realizat într-o lună...

Cunoscutul ceferist le-a răspuns cu plăcere. La sfîrșit, cînd una dintre instructorii a venit să-i înmîneze un buchet de flori, parea emoționat. Mi-a venit să zîmbesc și mă gîndeam: cît de mîndru și sigur aleargă cu o locomotivă și trîrște după el zeci de vagoane și acum, în fața cîtorva flori...

De fapt însă, nu era așa. Florile erau semnul dragostei, al mulțumirii din partea instructorilor. Avea de ce să fie emoționat!

Emil DOBRESCU

„Drum bun și mult succes!”

În reportajul din numărul trecut v-am promis că în curînd am să vă povestesc mai departe despre consfătuirea instructorilor voștri.

Nici nu știu ce să vă spun mai întîi: despre curajul pionierului din București care a salvat drapelul unității sale din incendiul care izbucnise în școala lor?; Despre cei 14 pionieri din comuna Putinei care și-au îndemnat părinții să intre în întovărășirea agricolă, sau despre concursul artistic al pionierilor din Regiunea Autonomă Maghiară, la care au participat peste 30 de mii de copii?

Cred că ar fi bine să cunoașteți cum întîmpină pionierii din regiunea Suceava aniversarea a 500 de ani de la nașterea lui Ștefan cel Mare. Ei cercetează locurile unde domnitorul a purtat lupte cu turcii, îngrijesc monumentele istorice, culeg legende, cîntece și istorisiri care grăiesc despre domnia lui Ștefan cel Mare.

Dar instructorii voștri au învățat aici la consfătuire și o multime de cîntece și jocuri noi. De acum încolo, voi veți avea mult mai multe acțiuni interesante, veți învăța mai multe cîntece și jocuri pionieresti.

Încet, încet însă, zilele s-au scurs.

Ne aflăm în ultima zi a consfătuirii. Tovarășul Virgil Trofim, prim secretar al Comitetului Central al Uniunii Tinerețului Muncitor, rostește cuvîntul de închidere. Tuturor instructorilor participanți li se înmînează insigne de „instructor fruntaș”. 78 dintre ei primesc diploma de onoare a Comitetului Central U.T.M. pentru meritele deosebite obținute în munca lor de instructori de pionieri.

A mai rămas puțin timp pînă

la clipa despărțirii. Sala răsună de cîntecele voioase ale instructorilor. Deodată, se aud ropote de aplauze. În mijlocul instructorilor sosește tovarășul Nicolae Ceaușescu, membru în Biroul politic al C.C. al P.M.R., care transmite instructorilor fruntași SALUTUL COMITETULUI CENTRAL AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMIN ȘI PERSONAL AL TOVARĂȘULUI GH. GHEORGHIU-DEJ.

Sala frează. Minute în șir nu mai conțeneau uralele. Instructorii își manifestă în aceste momente, încă odată, dragostea lor fierbîntă față de partid, față de conducătorul său, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Gîndurile lor sînt și gîndurile voastre, ale sutelor de mii de pionieri care iubii și cîntă prin munca voastră grija părintească ce v-o poartă partidul nostru iubit.

Ultimele ceasuri înainte de plecare. A început tradiționalul carnaval. E multă veselie. Se cîntă, se dansează. Instructorii își iau adresele unii altora, își scriu amintiri. Își împărtășesc părerile lor despre consfătuire.

Poate mulți dintre ei, peste doi ani, cînd se va ține cea de a IV-a consfătuire a instructorilor fruntași, se vor întîlni din nou. Și atunci, ca și acum, vor vorbi tot despre voi. Tot despre preocupările și năzuințele voastre.

Și acum, înainte de plecare, să le urăm cu toții drum bun și mult, mult succes în munca lor viitoare

Radu POPA

București 13 Februarie 1957

Știința Cel mai simplu aparat de radio

În numărul acesta „meșterul „Știe tot” răspunde Măriucăi Ionel din Sălajul Inferior, lui Gicu Popescu din Iași și altor copii care ne-au întrebare cum se construiește un aparat de radio cu galenă.

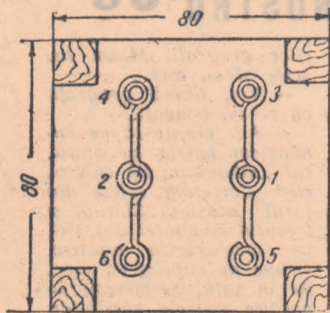

fig. 1

Începi construcția aparatului găurind placa de montaj în felul următor: exact pe mijlocul plăcii apăsați puternic piciorușele detectorului (fig. 1). În urmele lăsate faceți găurile 1 și 2 și apoi, cum indică figura, găurile 3, 4, 5 și 6 la distanțe potrivite.

După aceea introduceți bușele sau capșele în găuri și executați legăturile. Dacă folosiți capșe, cositoriți legătura între capșe și sîrmă. Îndoiiți ca un ochet capătul sîrmei în jurul capșei și lipiți-l cu cositor (fig. 2 și 3).

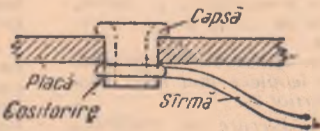

fig. 3

În cele patru colțuri ale plăcii fixezi cu ținte cîte un picioruș de lemn sau un dop de plută. După această ultimă operație, cel mai simplu receptor cu galenă este gata de funcționare.

Așezați acum placa pe piciorușe, fixați detectorul în bușele sau capșele, 1-2, legătura cu pămîntul în 3, antena în 4 și casca în 5 și 6. Reglați cu atenție poziția acului detectorului și veți auzi în cască emisiunea de radio.

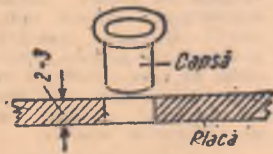
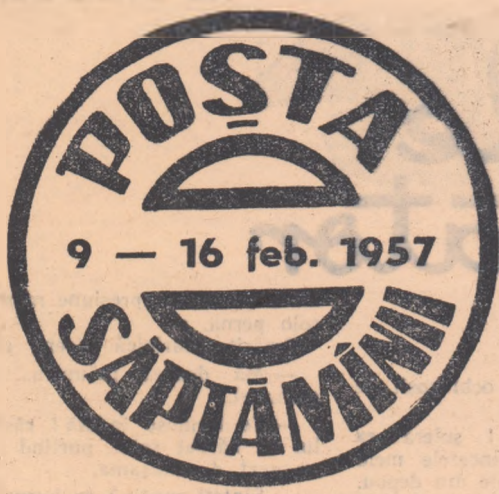

fig. 2

placaj de 2-3 mm grosime, de formă patrată, cu latura de 80 mm pe care veți monta aparatul (de aceea o numim „placă de montaj”).

De vorbă cu cititorii

Cititorilor Dale T. Ion (com. Cimpeni-Oradea), Barbuț Ilie și Bujdei Rodica (Rădăuți), Vilceanu I. Sabin (Godinești-Craiova) și Dimboviceanu Ion (București):

Jocurile trimise de voi n-au putut fi publicate. De ce? Simplu! Un joc de cuvinte încrucișate este întocmai ca o compunere: după cum, atunci când scrii o compunere, trebuie să-ți alegi un subiect, tot așa și cu un joc de cuvinte încrucișate: trebuie să aibă neapărat o temă precisă. (Vară, Iarnă, Geografie, Istorie, Personalități, Știință, Sport, Fizică etc). De asemenea, se cere ca majoritatea cuvintelor încrucișate să se refere la temă, careul să nu aibă prea multe pătrățele negre (se permit cel mult 13-15 pătrățele negre la un careu de 10 X 10) etc.

Iată o parte din neajunsurile jocurilor trimise de voi...

Sultănel Gheorghe cl. a IV-a A, Școala elementară Dărmănești, Centrul raional Moinești. Poezia, în forma populară în care este scrisă, are multe calități. Ne-a sosit însă prea târziu și, deoarece tema era legată de Alegerile de deputați în Marea Adunare Națională, n-am mai putut-o publica.

Nicolescu Ricu — clasa a VIII-a A, Școala medie mixtă nr. 1 — Călărași — ideea de a reda emoțiile sufletești ale clasei într-o oră de istorie, este interesantă. Versurile sînt însă prozaice și nu servesc intenției pe care ai avut-o. Mai trimite-ne și alte încercări literare.

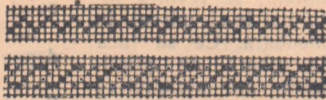
Tarla Gheorghe — comuna Orlea, raionul Corabia. Ghicitorile sînt bune. Trimite-ne și alte încercări. Străduiește-te însă să scrii mai îngrijit și corect.

Datcu Georgică — Poenarii Burchii, raionul Ploiești. Vreți să plantați o coastă cu duzi? Inițiativa e frumoasă. Rămîne acum să vedem cât de harnici sînteți cînd e vorba de fapte. Noi vă dorim succes!

Pionierei Grămescu Julieta de la Școala medie mixtă nr. 3 din Tr. Severin îi sînt dragi motivele naționale. Ea ne roagă să-i dăm în paginile gazetei câteva modele.

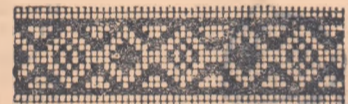
★

Motivele a și b — pot impodobi marginile unui caiet de matematici sau ale unei batiste pe care o școlăriță își propune să facă primele încercări de cusătură națională.

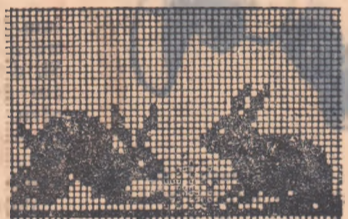
Motivele a—b

Motivul c — e ceva mai complicat. Fiind lat, nu e bun de chenar pentru caiete. În schimb merge foarte bine, cusut într-o culoare sau două, pe marginile unei fețe de masă.

Motivul c

Motivul d — doi iepurași, se coase de obicei în colțul din dreapta, sus, al unei fețe de pernă. Asemenea motive se lucrează deseori și în împletituri cu andreaea

Motivul d

Ne scriu cititorii

Cerc de olărit

Pentru că olăritul este ocupația de bază a locuitorilor satului nostru, ne-am gândit să facem și la școală un cerc al micilor olari. Aici învățăm cum să preparăm lutul, cum trebuie să umblăm cu roata de olărit și cum se ard oalele în cuptor. Toate aceste lucruri ni le explică pe rînd cite unul din părinții noștri, care au învățat și ei de la bătrînii lor.

Petru IORGOVAN
cl. a IV-a

satul Binș, comuna Declin, raionul Reșița

Dragă redacție,

Nici nu-ți poți închipui cât de mult ne bucură faptul că avem și noi un colț al naturalistului. Aici am aranjat cu grijă: veverițe, iepuri, ulii împăiați, un acvariu și câteva cuști cu diferite soiuri de păsări. În formol păstrăm organele principale ale anumitor animale.

Pentru orele practice de botanică, am pus semințe la încolțit. Zilnic la colțul viu întîlmești echipa de serviciu, formată din cei mai buni pionieri ai cercului tinerilor naturaliști. Ei se ocupă permanent de curățirea colțului și de menținerea unei temperaturi prielnice.

Maria PAPERCA

și
Alex. APREUȚESEI
Școala de 7 ani Bistrița
raionul P. Neamț

Clasa noastră a ieșit învingătoare.

Încă de la începutul concursului nădăjduiam să câștig vitează mare, ca să fim clasificați cel mai bun conducător de sanie. Dar lucrurile nu s-au petrecut așa cum credeam. S-au găsit colegi de-al mei mai prieteni care au câștigat concursul. Am totuși o bucurie: la acest concurs, organizat pe școală în cadrul „Spartachiadei de iarnă a tineretului”, clasa noastră a ieșit învingătoare. Eu m-am clasat pe locul III, străbătînd distanța în 20", față de Dinu Victor clasat pe locul I, care a străbătut aceeași distanță numai în 18".

Făgăduiesc că la viitorul concurs de săniuțe organizat în cadrul școlii noastre, eu să fiu primul.

Marin I. TRAISTARU

cl. a VII-a
comuna Coteana, raionul Slatina
regiunea Pitești

Imi vine să rîd cînd mă gîndesc cît de mult mă frămînta pe mine și pe colegii mei, cu cîțiva ani în urmă, alegerea unei meserii. Ștam ore întregi cu Vasile, colegul meu cel mai apropiat și vorbeam, vorbeam într-un a despre unul și același lucru: meseria. Dar ca să ajungem la vreun rezultat, nici gînd. Bă de multe ori ajungeam și la ceartă, așa, fără nici un motiv. De plăcut, ne plăceau la amîndoi mașinile. Numai că pe el îl atrăgea să conducă, pe cînd eu, visam să le construiesc. De aici, neînțelegerea. Colegul meu găsea că e mai interesant să conduci o mașină. Eu, din contră, „Să le faci e mai interesant” îi răspundeam. De aici pînă la ceartă nu era decît un pas. Și asta nu era singura problemă:

— Bine, mașini, mașini, dar ce fel de mașini? mă întrebă el într-o zi, făcînd pe supăratul. Sînt a-îtea feluri de mașini, că nici nu le mai dai de rost: de tuns, de tocat carne, de extras untul din lapte, mașini de...

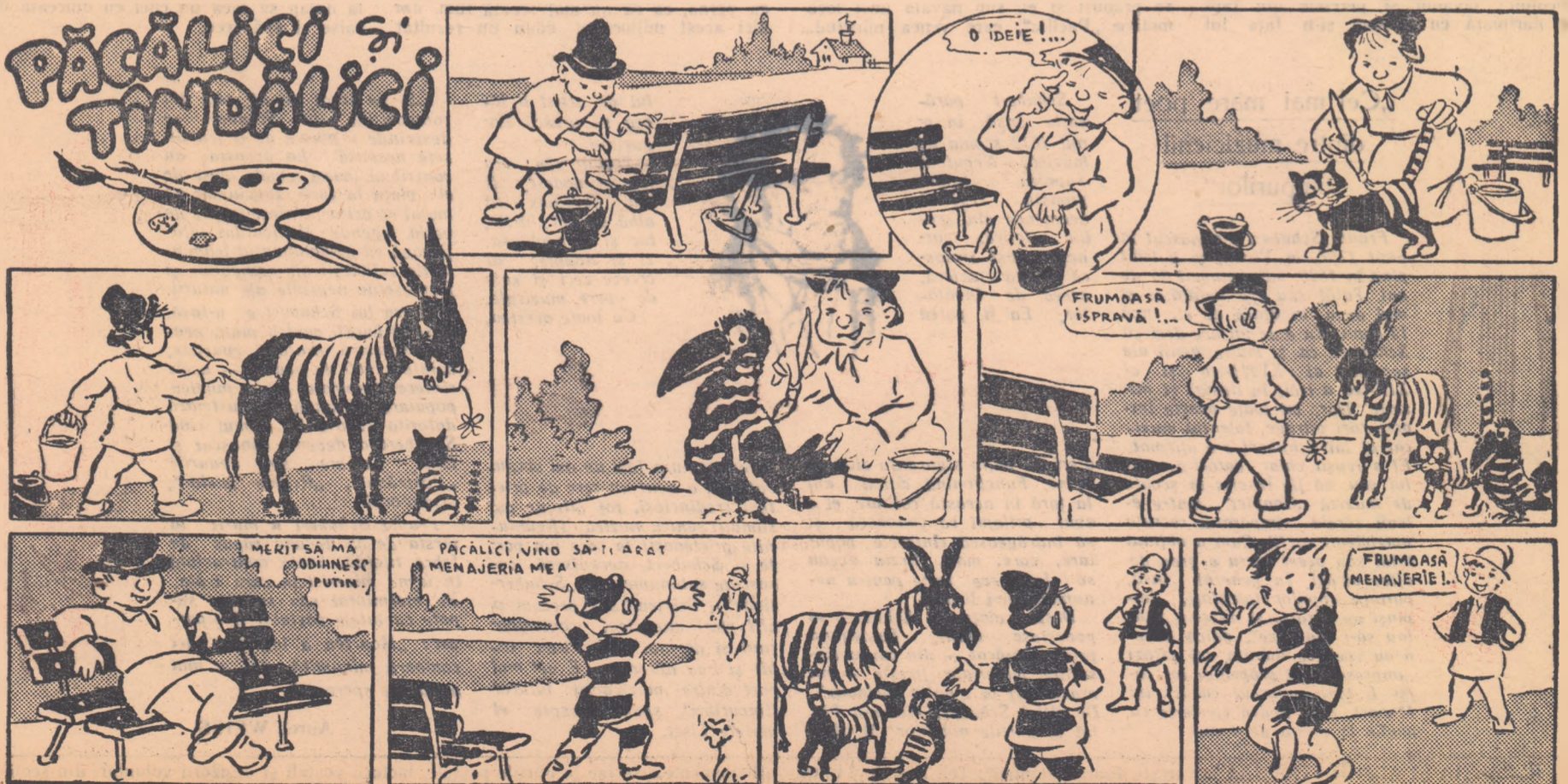
— Ajunge, moară, l-am oprit eu. Hai mai bine și-om hotărî și asta. Ori ai venit într-adins să-mi înșiri cite mașini sînt pe lume?

Am ris amîndoi și ne-am așezat la dis-

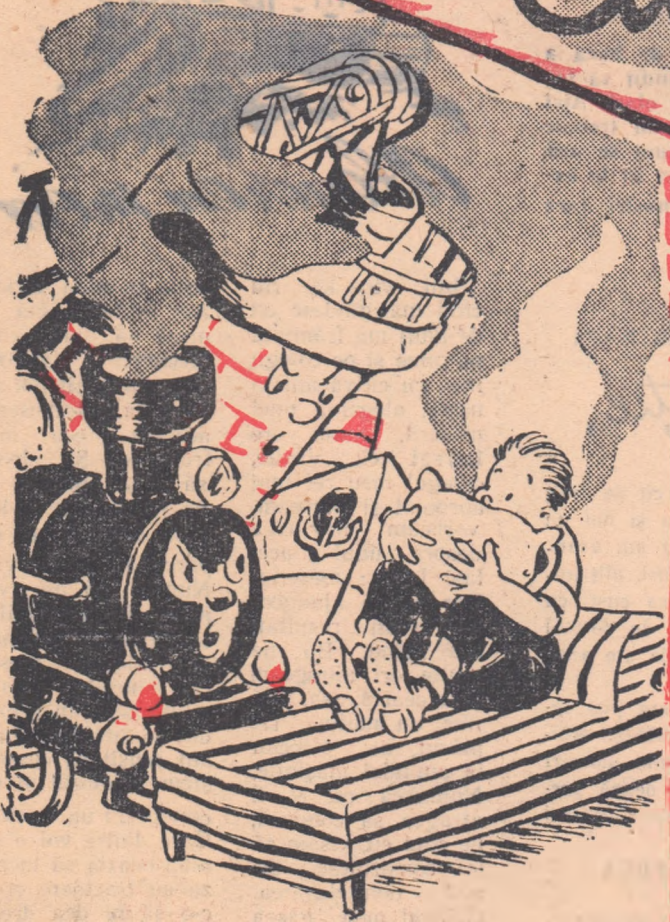
cuție în mod serios. Am stabilit pînă la urmă să ne facem mecanici agricoli. Așa am găsit noi de cuviință, că meseria aceasta e cea mai frumoasă. Și, drept să vă spun, nu ne-am înșelat de loc. S-au scurs 3 ani de parcă a fost un vis. Numai că un vis plin de peripecii... teoretice și practice în domeniul meseriei noastre. Tare multe ne-a mai fost dat să învățăm pînă am reușit să cumoaștem motorul și să conducem un tractor. Care dintre voi o să aibă ocazia să lucreze cu tractoare cred c-o să-mi dea dreptate. Doar un lucru vreau să vă mai spun acum: că nici eu și nici Vasile, colegul meu, n-am avut dreptate în aprecierea importanței meseriei. În școală și-n practică, ne-am convins amîndoi de același lucru: că interesant este și să faci mașini, dar în același timp să le și conduci. Una fără alta nu poate să meargă. Noi și construim și conducem. Lucrul cel mai important e să-ți îndrăgești meseria și s-o stăpînești cum trebuie.

Teodor C. CINCA
anul III B — Școala profesională agricolă
— Balș — Craiova

PĂCĂLICI ȘI TÎNDĂLICI

Aventurile unui fumător

Marinică apăru o namă neagră, atât de înaltă încât o dea pe spate priu- du-i creștetul din care țșneea fum gros amestecat cu scintile.

— Bună seara colegi tunămilă.

— Dar... cine ești? se bîbîi Marinică.

— Permite-mi să mă recomand: sînt furnalul nr. 3 de la Hunedoara. Am venit să te felicit cu prilejul intrării tale în funcțiune!

— Dar bine... nu înțeleg...

sinele, fluierînd și scilpind ochi roșii de felinare.

— Să trăiești, frățioare! șuieră ea către Marinică. Primește sincerele mele felicitări cu ocazia ieșirii tale din depou. Am o treabă pentru tine.

— Ia lasă-mi băiatul în pace! se revoltă furnalul. El cu mine va lucra!

— Cu tine? Și, mă rog, de ce tocmai cu tine? Nu-l vezi că-i făcut anume pentru a fi locomotivă? Marinică, frățioare, pentru început am să-ți dau un fleac de garnitură, vreo treizeci de vagoane cu cherestea, pe distanța București-Satu Mare. Ține aici foaia de parcurs! Uite și vagoanele...

— Lasă-mi băiatul în pace, n-auri? se minie furnalul.

— Da' de ce? Crezi că dacă ești mai înalt decît mine, ești și mai isteț? Eu sînt o persoană umblată, se revoltă locomotiva, pe cînd tu nu te-ai mișcat în viața ta de la Hunedoara. Ce să faci băiatul cu tine? Să moară de plictiseală? Lasă-l la mine, are perspective mai mari. Cine știe, miine-poimîne, dacă va fi silitor, o să ajungă chiar tren accelerat!

bun; fumul, cu presiune mare, zvrîli cît colo perna.

Amărit, Marinică începu să tușească.

— Mă doare... înăuntru... în piept... gemu el.

— Te lecuiesc îndată! răsări în fața lui un bărbat solid, purtînd peste straie un șorț de mușama.

— Sînteți medic? se bucură Marinică.

— Nu, sînt sobar! Am venit să te captureșc. Ce preferi, cărămidă obișnuită ori șamotă?

— Și... pe unde să mă captureșți?

— Pe dinăuntru.

— În piept?!

— Sigur că da. Pe deasupra, am să-ți pun la gură o porțită de tablă și-un cenușar. Ei, ce zici? se făli sobarul. Nu-i așa că te bucuri?

— Vai de mine și de mine, dar eu nu sînt sobal! se înroși Marinică.

— Păi atunci de ce scoți fum? se încrunță amenințător sobarul. Vrei, probabil, să-ți bați joc de noi?

— Pe semne că n-ai cei șapte ani de la depou! îl muștră locomotiva.

— Așa te-au învățat inginerii tăi? îl privi disprețuitor furnalul.

Deznădăduit, Marinică încercă să oprească fumul care-i ieșea pe gură și pe nas, astupîndu-și fața cu un cearceaf; cearceaful însă avu soarta batis-tei și-a pernei iar fumul își urmă victorios erupția.

Marinică a hotărît să se apuce de fumat. Vă asigur că nimeni nu l-a rugat, nu l-a plătit și nu l-a silit s-o facă. Dimpotrivă, a luat această hotărîre din proprie inițiativă...

Mai pe scurt: ieri seară la orele 22 fix, fiind singur acasă, a „împrumutat” din cutia de țigări a tatălui o mărășească, a aprins-o și-a tras, adînc, primul fum...

Bineînțeles că după primul fum urmă prima tuse zdravănă, ceea ce însă nu-l descurajă pe Marinică. El știa că obrazul subțire cu cheltuială se ține.

Puf, pff... Puf, pff... Cînd pe gură, cînd pe nas, fumul ieșea vălătuci-vălătuci, gros și cald. Iar Marinică, lungit pe pat, c-un braț sub cap, așa cum văzuse că face tatăl său după masă, simțea că pe măsură ce slobode trîmbele de fum, el însuși crește, pieptul îi devine mai puternic, mușchii mai tari...

Puf, pff... Puf, pff... Cînd pe gură, cînd pe nas, fumul ieșea din ce în ce mai mult și mai des. Marinică vru să vadă în oglindă cum îi stă lungit pe pat, cu țigara-n gură, dar nu zări în luciul ei decît un mare nor negru din care se iveau, la anumite intervale, ba un picior, bă o mină...

— Nici tata nu știe să fumeze atît de bine! zîmbi Marinică, învîluindu-se în fum ca într-o plapumă a fericirii.

Dar nu termină bine aceste cuvinte că se întîmplă un lucru nu tocmai obișnuit: tavanul și peretele din față se dărîmară cu zgomot și-n fața lui

— Ha, ha, ești modest, ești modest! slobози furnalul, încîntat, un nor de fum. Ei bine, despre modestia asta or să scrie gazetarii în articolele închinatc inaugurării tale. Mie însă să-mi spu ce capacitate ai!

— Cum adică?... — Nu face pe prostul, că eu sînt furnal bătrîn! Mă interesează cîte tone de minereu poți înghiți, pentru că ți-am adus cîteva vagoane proaspăt încărcate. Să-mi dai și mie un ajutor în muncă...

Și zicînd acestea, furnalul se feri de-oparte, lăsînd să se vadă în spatele său un șir de vagoane încărcate cu minereu. Alături de ele se aflau cițiva muncitori voinici, cu lopeți în miini.

— Dinșii cine sînt? Ce vor? îngălbeni Marinică, scoțînd temător, pe nări, două fuioare de fum.

— Sînt ghiftarii, îl lămuri, binevoitor, furnalul. Vor să te încarce. Ei, mai așteptăm, mult? Pentru început ai să iei un mizilic de vreo zece tone...

— Cine, eu? Dar eu nu sînt furnal! îl țipă disperat Marinică.

— Păi, atunci de ce scoți fum? se încrunță amenințător furnalul nr. 3. Vrei, probabil, să-ți bați joc de noi?

Giiftînd, Marinică își puse o batisă peste gură, ca să împiedice fumul dar batisa se innegrî numai decît iar fumul continuă să țșnească pe la margini.

În aceeași clipă, peretele din stînga se prăbuși și el, sub năvala unei locomotive „Pacific”, care venea mincînd...

— Dă-mi pace, dați-mi pace! se înverzî Marinică. Eu nu-s locomotivă!

— Păi, atunci de ce scoți fum? se încrunță amenințătoare locomotiva. Vrei, pe semne, să-ți bați joc de noi?

Tremurînd, Marinică își astupă gura cu perna, ca să nu mai scoată fum, dar nici acest mijloc nu dădu un rezultat

„Cel mai mare poet dintre muzicienii timpurilor”

Frantz Schubert s-a născut în anul 1797, la Viena, și a trăit pînă în 1828, adică numai 35 de ani. Tatăl său era învățător și mai avea, în afară de el, încă 13 copii. Nu e de mirare deci că Schubert, ca și multe genii ale secolului al XVIII-lea și al XIX-lea a trăit în lipsuri și mizerie. Dar, cu toate aceste împrejurări vitrege, talentul muzical al lui Schubert s-a afirmat. El a reușit chiar, datorită tatălui său, să fie înscris la școala de muzică „Convict”, dintre elevii căreia împăratul recruta muzicienii curții. Cum a obținut tatăl său acest lucru e greu de aflat astăzi. În general însă, părinții copiilor talentați, împinși de sărăcie și mizerie, căutau să-i „lanseze”, adică deveneau cea ce numim noi astăzi „impresari” ai propriilor lor copii. E bine cunoscut cazul lui Mozart, care dădea concerte cu public la vîrsta de 4 ani.

Schubert părăsește însă în anul 1813 școala de muzică. Neputînd suporta hrana proastă, regimul neomenos din școlile catolice, pornește să-și croiască o altă carieră, aceea de învățător. Ea îi putea

Frantz Schubert

oferi cel puțin siguranța zilei de mîine. Funcționînd cîțiva ani la țară în această calitate, el a avut prilejul să cunoască și să îndrăgească cîntecele populare, care, mai tirziu aveau să-i furnizeze teme pentru nemăratele-i lieduri.

Despre viața lui Schubert se povestesc multe. Todeauna prost îmbrăcat — din cauza lipșurilor materiale, firește — nu era primit în „nalta societate”. De altfel Schubert nici n-a bălătat la porțile nobililor. Măndria

lui de artist îl făcea să urască lingușirea.

Traiuul său era foarte modest. El era de-ajuns să aibă un pat, hîrtie, toc și cerneală ca, zi și noapte, să creeze zeci și sute de opere muzicale. Cu toate acestea,

Schubert nu a fost un om singuratic, el a avut un cerc de prieteni credincioși, tot atît de pasionați pentru muzică. (Reuniunile prietenești la care lua parte și Schubert, deveniseră cunoscute sub numele de „Schubertiade”). Prietenii săi, precum și alți mari muzicieri contemporani și de mai tirziu, l-au iubit și l-au apreciat. „E cel mai poet dintre muzicanții tuturor timpurilor”, spunea despre el marele Liszt.

...Și pe drept cuvînt, căci din compozițiile lui Schubert se desprinde o poezie de o frumusețe nespusă. La aceasta au contribuit înșeși temele alese de el: viața la țară, zbuciumul omului răăcilor, cîntece legate de vechi legende. Muzica lui înlăfășează cu de-amănunțu! frămîntările sufletești ale oamenilor și frumusețile negrăite ale naturii.

Opera lui Schubert e uriașă. A scris bucăți pentru pian, pentru orchestră, oratorii, cvartete, cîntecule, 600 de lieduri — acele cîntece inspirate din muzica populară germană și austriacă datorită căreia în primul rînd Schubert a devenit cunoscut și iubit. Celebre sînt liedurile „Păstrăvul”, „Regele ielelor”, „Călătorul”.

Frantz Schubert a murit la vîrsta de 35 de ani, răpus de febră tifoidă, boală contractată în urma mizeriei în care trăia. Pe mormîntul său se află sâpate cuvintele poetului Grillparzer: „Moartea a îngropaț aci comoară minunată, dar și mai minunate speranțe”.

Aurel WEISS